

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење Закона о изменама и допунама Закона о јавном бележничтву садржан је у две одредбе нашег највишег правног акта. Наиме, одредбом члана 97. став 1. тачка 17. Устава, прописано је да Република Србија, између осталог, уређује и друге односе од интереса за Републику Србију, у складу са Уставом, док је с друге стране одредбом члана 137. став 2. Устава, прописано да се поједина јавна овлашћења законом могу поверити и појединцима.

Јавно бележничество је служба од јавног поверења, а јавни бележници су стручњаци из области права, именовани од стране министра надлежног за послове правосуђа, који на основу јавних овлашћења, самостално и независно, обављају делатност као искључиво и стално занимање, док им у складу са Законом исто не престане.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Успостављање јавнобележничког система значајно доприноси правној сигурности грађана и субјеката привредног пословања, при чему је редефинисање организационо-техничког аспекта јавно-бележничке службе, надзора над обављањем делатности и дисциплинске одговорности, кључно за унапређење квалитета рада носилаца ове релативно нове правосудне професије.

Након једногодишње примене Закона о јавном бележничтву („Сл. гласник РС”, бр. 31/11, 85/12, 19/13, 55/14 - др. закон, 93/14 - др. закон, 121/14 и 6/15 – у даљем тексту: Закон), уочене су одређене непрецизности и противречности у његовим одредбама, али и правне празнине узроковане логичком грешком „non solutiones”, које по својој природи не остављају простора за било какво решење у одређеним ситуацијама.

Поред потребе кориговања одређених норми ради јасније нормативне технике и избегавања недоумица у тумачењу, отклањања противречности и попуњавања празнина, интервенције су, поред осталог, нужне и у циљу спречавања безразложног одуговлачења поступка у одређеним сегментима јавнобележничке делатности, а све како би се обезбедило брже и ефикасније остваривање права странака у поступцима пред јавним бележником. Такође, поједине императивне одредбе Закона нису заживеле у пракси, те се поставило питање сврсисходности одређених решења, за којих и нема изгледа да ће се у будућности примењивати, као што је, примера ради, обавеза сачињавања одређених аката у облику јавнобележничког записника.

И крају потребу измене важећег Закона нужно намеће и Акциони план за спровођење Националне стратегије реформе правосуђа за период 2013 – 2018, према којем је даље унапређење нормативног оквира неопходно на путу успостављања ефикасног и одрживог јавнобележничког система.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ У ВЕЗИ СА ГЛАВОМ II ПРВОГ ДЕЛА ЗАКОНА КОЈА РЕГУЛИШЕ ОРГАНИЗАЦИЈУ ЈАВНОГ БЕЛЕЖНИШТВА

1. Употреба језика и писма (члан 1. Нацрта)

У члану 18. избрисан је део става 3. који се односи на обавезну садржину исправе у случају када исту сачињава јавни бележник са службеним седиштем на подручју јединице локалне самоуправе у којој је, поред српског језика и писма, у службеној употреби и језик и писмо националне мањине. Наиме, с обзиром на то да се одредбе којима се обезбеђује непосредна примена зајамчених права националних мањина прожимају кроз цео Закон, то је странкама у предметним подручјима и признато право да оптирају између сачињавања исправе на српском језику и ћириличном писму, језику и писму националне мањине или, пак, на оба језика и писма. Уколико у једном од три наведена случаја, странке, односно други учесници у поступку не разумеју језик на којем је исправа сачињена, то важећи Закон прописује да исправа мора садржати клаузулу потписану од стране странака у којој исте потврђују да им садржина исправе у целости преведена и превод достављен у писаној форми. Из обавезне садржине клаузуле произлази двострука обавеза за јавног бележника, а то је да исправу странци најпре преведе, било самостално било преко судског преводиоца, те да потом превод изради и исти странци достави у писаној форми. Како се суштински испуњењем прве обавезе у потпуности обезбеђује право странака на изборну употребу језика и писма, то је потоња обавеза јавног бележника оцењена као сувишна која само одуговлачи поступак. Са наведеног је и избрисан део обавезне садржине клаузуле који се односи на израду и достављање превода у писаној форми.

2. Печат, штамбиљ и потпис (члан 2. Нацрта)

У члану 19. је поред граматичко – језике корекције неправилне употребе инфинитива глагола садржати, додат посебни став који уређује садржину штамбиља. Ово због тога што је важећим Законом опредељена истоветна садржина печата и штамбиља, на који начин је пренебрегнута чињеница њихове различите намене из које нужно произлази и различита садржина истих.

Даље измене у члану 19. тичу се најпре уношења множине речи печат, с обзиром на то да исти може постојати у два облика један за мастило и други, као суви жиг за восак. Уређивање садржине штамбиља у посебном ставу, као што је горе наведено, условило је брисање речи штамбиљ у појединим ставовима овог члана, при чему је додат последњи став којим је прописано да се поступак евидентирања, употребе и чувања печата ближе уређује Јавнобележничким пословником.

3. Просторије и опрема (члан 3. Нацрта)

У вези са питањем обављања послова изван јавнобележничке канцеларије односно изван службеног седишта важећи Закон садржи две одредбе. Прву, која прописује начелну забрану обављања јавнобележничке делатности односно пријема странка изван јавнобележничке канцеларије, и другу према којој Комора може изузетно дозволити јавном бележнику да повремено обавља послове и изван свог службеног седишта, ако то захтевају објективне потребе становништва. Како је јавнобележничким пословником прописан начин на који јавни бележник у службеним књигама евидентира обављену службену радњу изван јавнобележничке канцеларије, то је у члану 20. унета посебна одредба, упућујућег карактера, према којој се обављање службених радњи изван службеног седишта и јавнобележничке канцеларије ближе уређује Јавнобележничким пословником, чиме је поред фактичке уприличена и формална спона два прописа.

4. Почетак делатности (члан 4. Нацрта)

С обзиром на то да је један од кумулативно постављених услова за именовање јавног бележника, да има или да може доказати да ће обезбедити одговарајуће просторије и опрему за обављање делатности јавног бележника, то је члан 22. који регулише почетак обављања делатности, допуњен ставом према којем пре одређивања датума почетка обављања делатности јавног бележника, министарство проверава да испуњеност овог услова. Ово због тога што је обезбеђеност одговарајућих просторно – техничких услова претпоставка несметаног обављања делатности, коју треба неспорно непосредно утврдити.

5. Престанак делатности (члан 5. Нацрта)

Уважавајући мишљења носилаца јавнобележничке професије у вези са једним од алтернативно прописаних случајева престанка делатности, то је у члану 24. став 1. тачка 2. старосна граница обављања исте са 65 померена на 67 година.

6. Недостојност (члан 6. Нацрта)

Један од прописаних разлога за недостојност је и ранији престанак статуса одређених субјеката јавнобележничке службе, адвоката и носилаца правосудних функција, но сада је изменама у овом делу препозната и професија извршитеља.

7. Заклетва (члан 7. Нацрта)

Полагање заклетве је израз конкретизације повереног јавног овлашћења јавном бележнику као појединцу, те је неоправдано неподвргавање овој свечаној форми

санкционисано потирањем спроведеног именовања, у смислу прописане законске претпоставке према којој ће се сматрати да лице које не положи заклетву или се неоправдано не одазове полагању, није ни именовано за јавног бележника. Наведено подразумева да важећи Закон оставља простора за евентуални останак упражњеног, односно непопуњеног места у случају када именовани јавни бележник, у року прописаном одредбом члана 30. став 4, не положи заклетву. Како би се избегле овакве ситуације, које могу довести до непопуњавања броја утврђених јавнобележничких места, што отежава успостављање јавнобележничког система у пуном капацитету, али и оптерећује рад судова који обављају јавнобележничку делатност у пордучјима у којима нису именовани јавни бележници, то је новим ставом предметног члана прописана факултативна могућност према којој министар правде, именовањем другог кандидата који испуњава законске услове, може отклонити наступање евентуалних негативних последица.

8. Садржина Именика (члан 8. Нацрта)

Након члана 30, додат је нови члан 30а који регулише садржину именика јавних бележника, с обзиром на то да важећи Закон у овом делу уређује низ питања почев од надлежног органа за вођење именика, преко изречених казни које се у именик уписују и брисања истих, претпоставке поновног уписа по истеку казне привременог одузимања права на обављање делатности, па све до до поновног уписа у именик након протеча дилаторног рока у случају изречене дисциплинске казне одузимања права на обављање јавнобележничке делатности, али ипак не садржи одредбу о садржини именика. У складу са уставном одредбом да се прикупљање, држање, обрада и коришење података о личности прописује законом, прописивањем садржине именика испуњена је и ова обавеза.

9. Разрешење (члан 9. Нацрта)

Како је у важећем Закону исти основ прописан и као тежа дисциплинска повреда односно дисциплински преступ и као разлог за разрешење, то је неучествовање јавног бележника у стручном усавршавању прописаном од стране Коморе избрисано код такстативно наведених разлога за разрешење.

ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ У ВЕЗИ СА ГЛАВОМ III ПРВОГ ДЕЛА ЗАКОНА КОЈА РЕГУЛИШЕ СУБЈЕКТЕ ЈАВНОБЕЛЕЖНИЧКЕ ДЕЛАТНОСТИ

10. Потреба за јавнобележничким приправницима (члан 12. Нацрта)

У делу Закона који регулише питања који се тичу јавнобележничких приправника као субјеката јавнобележничке службе, извршена је техничка редакција код одредаба о пријављивању потребе за овом врстом кадра, при чему је одредба о кругу послова које

исти могу обављати у две тачке допуњена, како би била компатибилна за Законом о ванпарничном поступку („Сл. гласник СРС”, бр. 25/82 и 48/88 и „Сл. гласник РС”, бр. 46/95 - др. закон, 18/05 - др. закон, 85/12, 45/13 - др. закон, 55/14 и 6/15) и Законом о оверавању потписа, рукописа и преписа „Сл. гласник РС”, бр. 93/14 и 22/15). Такође је, с обзиром на прописану деликтну одговорност јавног бележника, избрисан део према којем јавнобележнички приправник таксативно наведене послове обавља под надзором јавног бележника.

11. Јавнобележнички сарадник (члан 15. Нацрта)

Важеће решење предвиђа шест категорија субјеката јавнобележничке службе и то јавнобележничке приправнике о којима је било речи, затим јавнобележничке помоћнике, заменике, вршиоца дужности, самог јавног бележника као носећу фигуру, и на крају административно – техничко особље. Имајући у виду услове за стицање статуса и делокруг сваког од наведених субјеката, јасна је интенција законодавца да се ова служба устроји са градацијском хијерахијом, а све како би се континуираним обављањем посла и стицањем потребног искуства и знања ови субјекти, изузев заменика, вршиоца дужности и административно–техничког особља, оспособили за самостално обављање јавнобележничке делатности кроз будући евентуални статус јавног бележника као појединца којем је поверено јавно овлашћење. Међутим, поставља се питање у ком статусу код јавног бележника посао могу обављати лица која су навршила приправнички стаж, а немају тенденцију даљег напредовања кроз утврђену хијерахију до евентуалног статуса јавног бележника. Важећи Закон не даје одговор на ово питање, у питању је дакле правна празнина. Наведено се Нацртом исправља и одредбом члана 36а уводи се нова категорија субјеката под називом јавнобележнички сарадници.

12. Почетак обављања посла јавнобележничког помоћника (члан 17. Нацрта)

13. Послови које обавља јавнобележнички помоћник (члан 18. Нацрта)

14. Послови које обавља јавнобележнички заменик (члан 22. Нацрта)

15. Допуне навођењем новог субјекта јавнобележничке службе (чл. 19. – 21. Нацрта)

На крају ради обезбеђивања континуитета у раду јавнобележничких помоћника, аналогно одреби која важи за јавнобележничке приправнике у случају престанка рада код једног бележника, то је члан 41. допуњен новим ставом који регулише наставак обављања посла код другог јавног бележника, у случају престанка рада код претходног. Став 3. члана 42. је избрисан, јер је ова додатна активност јавног бележника сувишна и нема суштински значај, такође избрисан је и став 2. члана 48, јер исти, правно – технички гледано, представља непотребно прецизирање правног стандарда „за рачун“ које оптерећује законски текст. Наиме, у ставу 1. истог члана прописано је да јавнобележнички

заменик води канцеларију за рачун одсутног јавног бележника што је довољна одредница која конзумира избрисани став 2. Сви чланови су код навођења субјеката јавнобележничке службе допуњени навођењем јавнобележничког сарадника.

*ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ У ВЕЗИ СА ГЛАВОМ IV ПРВОГ ДЕЛА КОЈА РЕГУЛИШЕ
ЈАВНОБЕЛЕЖНИЧКУ ДЕЛАТНОСТ*

16. Ускраћивање предузимања радњи (Члан 23. Нацрта)

Ради пружања додатних гаранција у вези са обезбеђивањем законитости у обављању јавнобележничке делатности, Нацрт у члану 53. проширује случајеве у којима је јавни бележник дужан да одбије обављање тражене службене радње. Наведено се постиже на начин којим се постојећи члан који регулише ускраћивање предузимања радњи, систематски и језички уређује, при чему се раније овлашћење јавног бележника да ускрати обављање радње која је према закону недопуштена, а за коју сумња да је странка предузима привидно или да би избегла законске обавезе односно да би противправно оштетила треће лице, дерогира и претвара у обавезу одбијања обављања тражене радње у случају испуњености ових услова. Наиме, оваква врста арбитражности у погледу мањкавости које и те како могу утицати на рушљивост, односно ништавост правног посла, је недопуштена, и у пракси доводи до нелојалне конкуренције међу јавним бележницима. Поред редефинисања постојећих основа за ускраћивање обављања радњи, на горе наведени начин, у члану 53. је додата и посебна тачка према којој обавезност ускраћивања радње важи и у случају сумње у постојање озбиљне и слободне воље странке за закључење одређеног посла. Ово због тога што је јавни бележник, приликом сачињавања јавнобележничких исправа, дужан да испита и утврди постојање стварне, слободне и озбиљне воље за предузимање правног посла код странака, те када исту није могуће неспорно утврдити, то и нема сврхе упуштати се у даљи рад.

17. Изузеће јавног бележника (члан 24. Нацрта)

18. Дужност чувања јавнобележничке тајне (члан 25. Нацрта)

19. Накнада штете (члан 26. Нацрта)

Даље је код прописивања апсолутних разлога за изузеће, у тачки 4. става 1. члана 54. прецизније језички уређен један од основа, исто важи и за брисање речи у ставу 3. члана 57. У члану 58. став 2. Закона, прописана деликтна одговорност јавног бележника, која по својој природи представља одговорност за другог према општим правилима о проузроковању штете, проширена је и на јавнобележничког сарадника као новог субјекта јавнобележничке делатности.

20. Одређивање притвора (члан 27. Нацрта)

Према важећем решењу јавни бележник ужива имунитет неповредивости односно процесно – правни имунитет који се огледа у забрани одређивања притвора у кривичном поступку који је против њега покренут због сумње да је учинио кривично дело у вези са обављањем делатности, без претходне дозволе већа вишег суда на чијем подручју се води поступак. Како је ова врста заштите неоправдано прописана, то се од исте овим Нацртом одустало.

21. Празна места и ознаке бројева (члан 28. Нацрта)

22. Исправљање и допуњавање (члан 29. Нацрта)

23. Исправљање јавнобележничке исправе након издавања (члан 30. Нацрта)

24. Потписивање и овера (члан 31. Нацрта)

25. Потписивање и овера исправе која се састоји од више страница (члан 32. Нацрта)

У делу закона у којем се уређује облик јавнобележничке исправе, извршене су одређене допуне код изузетка од правила да се бројеви исписују словима, док су правила око исправљања и допуњавања јавнобележничке исправе раздвојена у два члана, први који регулише исправљање и допуњавање приликом израде исправе и други који регулише исправљање и допуњавање након издавања исправе. Према важећем решењу ово питање је једнообразно уређено, без прављења разлике око момента уношења исправки односно допуна. У пракси примера ради јавнобележнички запис редовно садржи овлашћење према којем јавни бележници у сваком тренутку могу отклонити очигледне грешке у писању и рачуњању, као и друге нетачности односно нелогичности, на начин којим се не дира у суштину записа. Сада је прописивањем правила за исправке и допуне исправе након израде исте, суштински извршено уподобљавање фактичког стања правном, уз додатно прецизирање да јавном бележнику у овом случају не припада награда и накнада за трошкове. Даље допуне одредбе о повезивању страница унете су ради усаглашавања са увођењем печатног воска у материјално-правним одредбама овог Закона, а измене и допуне одредби о потписивању исправе, ради прецизнијег уређења техничке обраде исте. Последњи став члана 68. се овим Нацртом брише и то са разлога што су услови које позвани сведоци у поступку морају испуњавати одређени Законом о ванпарничном поступку („Сл. гласник СРС”, бр. 25/82 и 48/88 и „Сл. гласник РС”, бр. 46/95 - др. закон, 18/05 - др. закон, 85/12, 45/13 - др. закон, 55/14 и 6/15), односно Законом о оверавању потписа, рукописа и преписа („Сл. гласник РС”, бр. 93/14 и 22/15).

26. Садржина јавнобележничког записа (члан 33. Нацрта)
27. Извршност јавнобележничког записа (члан 34. Нацрта)

У делу садржине јавнобележничког записа, час сачињавања постаје податак без којег запис не може имати својство нити правно дејство јавне исправе, што отклања недостатак садашњег решења према којем се час сачињавања уноси у запис уколико такав податак има правни значај. Оваквој измени се прибегло имајући у виду опште правило у важењу прописа, а тиме и правних послова, према којем касније сачињени правни посао дерогира ранији. У члану 85. став 5. јавнобележнички записник је уврштен у круг јавнобележничких исправа које могу стећи својство извршности. У истом ставу избрисана је реченица према којој нејасну или изосталу изјаву обавезаног лица о томе да се на основу приватне исправе може, ради остварења дуговане чинидбе спровести непосредно извршење, уноси јавни бележник уз посебан потпис обавезаног лица. Наведено само беспотребно оптерећује и одуговлачи поступак потврђивања (солемнизације) приватне исправе код јавног бележника, јер се исти ефекат постиже поучавањем странке о могућности подвргавања непосредном извршењу односно о потреби корекције садржине унете изјаве.

28. Јавнобележнички записници (члан 35. Нацрта)

У члану 86. важећег Закона прописана су два акта која се обавезно сачињавају у облику јавнобележничког записника, а то су записник са оснивачке и друге скупштине акционарског друштва које има више од 100 акционара, као и записник са седнице другог органа акционарског друштва, када тај орган, у складу са законом којим се уређују привредна друштва и општим актом тог друштва, одлучује о питањима из надлежности скупштине друштва. Нацртом закона о изменама и допуна се уместо прописане обавезе уводи факултативна могућност сачињава ових аката у предметном облику. У конкретном случају тренутно влада колизија између Закона о јавном бележничком друштву и Закона о привредним друштвима ("Сл. гласник РС", бр. 36/11, 99/11, 83/14 - др. закон и 5/15), која за последицу у пракси има неједнакост у поштовању ове одребе од стране предметних акционарских друштава, а која неједнакост је делимично узрокована поступањем Агенције за привредне регистре, као законом овлашћеног органа за регистровање аката свих, па и ове врсте привредних друштава. Наиме, од почетка примене Закона о јавном бележничком друштву до данас, није измењен Закон о привредним друштвима у делу у којем су садржана правила о записнику са седнице скупштине акционара, те овај Закон не познаје јавнобележнички записник као облик у којем се записници са скупштине акционарског друштва, које има више од 100 акционара морају сачињавати, нити у било ком сегменту прави разлику намећући јачи форму акционарским друштвима са већим бројем акционара, већ садржи једнообразна правила, не рачунајући она која по природи ствари посебно важе за отворена и затворена акционарска друштва. С друге стране, одредбом члана 363. Закона

о привредним друштвима („Сл. гласник РС”, бр. 36/11, 99/11, 83/14 - др. закон и 5/15), прописана је алтернативна обавеза председника скупштине акционарског друштва да сачињени записник у одређеном року објави на интернет страници регистра привредних субјеката, у ком случају је Агенција за привредне регистре усвајала регистрационе пријаве и на интернет страници објављивала поднете записнике, не правећи разлику између оних који су сачињени у форми прописаној Законом о јавном бележничтву и оних који то нису. Шта више, оваква пракса регистратора је и подстакла већину обавезаних акционарских друштава, да одустану од законом прописане форме сачињавања записника. Још један материјално – правни разлог који оправдава увођење факултативне могућности уместо тренутно прописаног обавезног обика јавнобележничког записника, јесте и околност да је форма записника потпуно ирелевантна у погледу пуноважности одлука које се у записник уносе. То посредно произлази из последњег става члана 363. Закона о привредним друштвима („Сл. гласник РС”, бр. 36/11, 99/11, 83/14 - др. закон и 5/15) према којем непоступање по правилима овог члана који у целости регулише садржину, потписивање и чињење видљивим записника било кроз достављање акционарима, било кроз објављивање на интернет страници друштва или надлежног регистра, нема утицаја на пуноважност одлука донетих на седници скупштине, ако се резултат гласања и садржина тих одлука на други начин може утврдити.

29. Друге чињенице, радње и изјаве о којима се састављају јавнобележнички записници (члан 37. Нацрта)

30. Овера превода (члан 38. Нацрта)

31. Овера одлука органа управљања правног лица (члан 39. Нацрта)

У овом делу Закона избрисана је још тачка 3. става 1. члана 88, према којој се у облику јавнобележничког записника може саставити и записник о попису и процени заоставштине, на основу претходне сагласности оставинског суда, с обзиром на то да се ради о повереном послу од стране надлежног оставинског суда који је регулисан Законом о ванпаричном поступку. Такође, извршене су незнатне корекције у члану 95, а и избрисан је члан 96, јер се до сада није, а и нема изгледа да ће се у будућности применити.

32. Ограничење у поверавању послова (члан 40. Нацрта)

На крају главе IV првог дела Закона, у члану 98. поверени послови су уместо досадашњег искључивог негативног одређења кроз ограничење у обављању истих, додавањем позитивне одредбе прецизирани у смислу новог декларативног става 1, али и новог става 2. према којем се уводи диспозитивни предлог странке да се поступак повери јавном бележнику као и рок у којем је суд дужан да о таквом предлогу одлучи.

*ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ У ВЕЗИ СА ГЛАВОМ V ПРВОГ ДЕЛА КОЈА РЕГУЛИШЕ
ЈАВНОБЕЛЕЖНИЧКЕ КЊИГЕ И СПИСЕ*

33. Вођење књига (члан 41. Нацрта)
34. Изворник, отправак, препис и овера (члан 42. Нацрта)
35. Прилози јавнобележничке исправе (члан 43. Нацрта)
36. Издавање отправака и преписа јавнобележничке исправе (члан 44. Нацрта)

У последњој глави првог дела Закона, унете су одређене допуне у погледу могућности електронског вођења заједничког азбучног именика странка (члан 104. став 3.), што ће знатно олакшати административно-технички посао у канцеларији јавног бележника, а и презициране су три врсте јавнобележничких исправа које могу постојати у облику изворника, отправака и преписа, док је последњим ставом члана 105. наведено да јавнобележнички потврђења (солемнизована) исправа може постојати у облику преписа. У члану 107. Закона додат је став којим се наводи да се прилози чувају уз изворник јавнобележничке исправе.

Како се у пракси разликује број отправака јавнобележничких исправа односно примерака потврђених (солемнизованих) исправа које се странкама издају непосредно по сачињавању записа, потврда, записника или потврђивања (солемнизације) приватних исправа, то је овим Нацртом број ограничен на по један за сваку странку у поступку. Према изменама члана 109. сада је поред Коморе и Министарства, уместо нетачне широке одреднице „и другог државног органа“, наведен само суд као трећи орган којем је јавни бележник, ради омогућавања вршења надзора, дужан да изда или да на увид препис исправе коју је дужан да чува.

37. Дужност чувања одређених врста јавнобележничких исправа (члан 110. Нацрта)

Како је рок чувања појединих јавнобележничких исправа предугачко постављен, то је овим Нацртом исти са 30 скраћен на 20 година, при чему је, ради целокупне контроле и правног значаја које могу имати, уведена и обавеза чувања преписа јавнобележничких овера и јавнобележничких потврда и то у року од три године.

*ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ У ВЕЗИ СА ГЛАВОМ I ДРУГОГ ДЕЛА КОЈА РЕГУЛИШЕ
КОМОРУ И ЊЕНЕ ОРГАНЕ*

38. Делокруг послова (члан 46. Нацрта)

У члану 119. став 2. избрисано је овлашћење Коморе за одлучивање по жалби странке на одбијање јавног бележника да сачини јавнобележничку исправу, као једно од

јавних овлашћења која се поверавају овом органу, јер је Законом као правни лек против решења јавног бележника којим одбија да обави службену радњу, а што конзумира и одбијање сачињавања исправе, предвиђен приговор, о којем одлучује надлежни суд на чијем подручју се налази службено седиште поступајућег јавног бележника.

39. Скупштина Коморе (члан 47. Нацрта)

40. Извршни одбор (члан 48. Нацрта)

У члану 123. став 2. тачка 2. проширене су нормативне надлежности скупштине Коморе на доношење Етичког кодекса јавних бележника, а како према овом Нацрту извршни одбор више не спада у круг дисциплинских органа, то је у члану 124. избрисана садржина тачке 8. става 3, уместо које је уведена нова надлежност овог органа према којој исти доноси програм обуке јавних бележника, по прибављеном мишљењу министарства.

41. Дисциплинска комисија (члан 49. Нацрта)

Министарство правде ће након усвајања закона о изменама и допунама Закона спроводити и доносити одлуке у другостепеном дисциплинском поступку, а супсидијарно и у првостепеном, те је наведено, поред осталих који се тичу вођења и надлежност за поступање и одлучивање у дисциплинском поступку, један од разлога брисања ст. 1. и 3. члана 127.

42. Правно средство против одлука органа Коморе (члан 50. Нацрта)

43. Представници јавнобележничких помоћника и јавнобележничких приправника (члан 51. Нацрта)

И у овој глави је у појединим члановима, уметнут појам јавнобележничког сарадника као нове категорије субјеката јавнобележничке делатности.

ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ У ВЕЗИ СА ГЛАВОМ II ДРУГОГ ДЕЛА КОЈА РЕГУЛИШЕ НАГРАДЕ ЗА РАД И НАКНАДУ ТРОШКОВА

44. Доспелост награде и накнаде трошкова (члан 53. Нацрта)

Одредба која обезбеђује јачу гаранцију исплате награде за рад односно накнаде трошкова јавном бележнику, а која садржи овлашћење према којем јавни бележник суштински може да оптира да ли ће издати јавнобележничку исправу странци која није уредно измирила предметне обавезе, унета је у члан 136, јер њена тренутна позиција у члану 141. не одговара наслову који стоји изнад овог члана.

45. Јавни бележник као повереник (члан 54. Нацрта)

Значајне измене са материјално-финансијског аспекта извршене су код обављања поверених послова. Наиме, према изменама јавни бележник као повереник одређеног државног органа сам обрачунава и од странка наплаћује награду и трошкове за обављање повереног посла, при чему се уводи његова обавеза да у решењу којим одлучује у повереном поступку образложи одлуку о награди и трошковима. Како је последњим ставом члана 140. прописано да даном ступања на снагу овог закона престаје да важи одредба члана 30и Закона о ванпарничном поступку, то је део те одредбе која престаје да важи, а која регулише могућност ослобађања од таксе унета у овај Закон.

46. Контрола плаћања јавнобележничких такси, накнада и награда (члан 55. Нацрта)

Садржина члана 141. је Нацртом уподобљена наслову истог, те је навео да Министарство и Комора врше надзор јавних бележника у погледу обрачуна и наплате награде и накнаде за обављени посао.

ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ У ВЕЗИ СА ГЛАВОМ III ДРУГОГ ДЕЛА КОЈА РЕГУЛИШЕ ОРГАНИЗОВАЊЕ ЈАВНОБЕЛЕЖНИЧКОГ ИСПИТА

47. Испитна комисија (члан 56. Нацрта)

Одређене допуне у члану 146. унете су ради његове потпуније садржине, при чему је и састав испитне комисије измењен у смислу да најмање један од чланова мора бити из реда јавних бележника. На овај начин се поред провере теоријских знања, односно материјалних и процесних закона, који су од значаја за обављање јавнобележничке делатности, акценат ставља и на проверу практичних знања.

48. Евиденција (члан 57. Нацрта)

Члан 148. је допуњен недостајућим одредбама о садржини евиденције лица која су положила јавнобележнички испит.

49. Надзор министарства над радом јавног бележника (члан 58. Нацрта)

У даљим одредбама извршене су најзначајније измене важећег Закона, а исте се тичу надзора над обављањем јавнобележничке делатности и дисциплинске одговорности. Улога надзорног органа је према предложеном решењу подељена између министарства и Коморе, у смислу да материјално-финансијски и организационо-технички апсекти

вршења јавнобележничке службе подлежу надзору који врши министарство, а стручни аспекти надзору који врши Комора. Уводи се редован и ванредан надзор Коморе, при чему су детаљно прописана овлашћења оба надзорна органа.

50. Дисциплинске повреде (члан 60. Нацрта)

У члану 150. проширен је круг тежих дисциплинских повреда односно дисциплинских престапа, при чему и избрисана тачка 4. става 3. овог члана, с обзиром на то да је исти основ прописан као разлог за разрешење. Такође, у тачки 5. је избрисана недоречено прописан дисциплински преступ која се тиче награде за рад односно накнаде трошкова, те је исти преформулисан и уметнут као нова тачка 4.

51. Привремено удаљење (суспензија) (члан 61. Нацрта)

Код привремене суспензије у члану 155, избрисани су разлози за обавезно удаљење као и надлежност за одлучивање о наведеном, јер је овим изменама у том смислу прописан нови члан у општем делу. Како се важећем решењу не прави се разлика између обавезног и факултативног удаљења у погледу надлежности одлучивање, то је овим изменама надлежност за одлучивање о обавезном удаљењу поверена министру уз проширен круг разлога који налажу доношење ове одлуке. У истом члану посебно је уређено да жалба на одлуку о привременој суспензији нема суспензивно дејство, што омогућава моментално искључивање јавног бележника из обављања делатности и спречава даље вршење неправилности.

52. Дисциплински органи (члан 62. Нацрта)

Ради објективне и непристрасне оцене дисциплинских повреда министарство је допуном члана 156 предвиђено као дисциплински орган.

53. Иницијатива и предлог за покретање поступка (члан 65. Нацрта)

54. Покретање поступка (члан 66. Нацрта)

55. Поступак по предлогу дисциплинског тужиоца (члан 67. Нацрта)

56. Жалба (члан 69. Нацрта)

У члану 159. уређено је покретање дисциплинског поступка у смислу овлашћења за подношење захтева и његове садржине, док је у члану 161. уређен сам ток поступка. С обзиром на то да је у члану 163. дисциплински тужилац лишен права на подношење жалбе против одлуке донете у дисциплинском поступку, то је сада посебно наведено да поред јавног бележника право жалбе има и подносилац захтева.

*ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ У ВЕЗИ СА ГЛАВОМ I ТРЕЋЕГ ДЕЛА КОЈА РЕГУЛИШЕ
ПРЕДМЕТЕ И СТАВЉАЊЕ У ДЕПОЗИТ*

57. Предмети који се могу чувати у депозиту (члан 71. Нацрта)

У овој глави је извршена само једна допуна и то упућујућег карактера, односно у према члану 165. став 2. јавни бележник ће сада у случају када је предмет депозита новац стране валуте поступати у складу са девизним прописима.

*ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ У ВЕЗИ СА ГЛАВОМ II ТРЕЋЕГ ДЕЛА КОЈА РЕГУЛИШЕ
ЧУВАЊЕ И ИЗДАВАЊЕ ПРЕДМЕТА*

58. Поступање са предметом који није преузет (члан 72. Нацрта)

И у овој глави је такође извршена само једна допуна и то она која се тиче прописивања дилаторног рока по чијем протеклу на начин одређен у ставу 2. члана 173. јавни бележник може поступати са предметом који није преузет.

IV. ФИНАНСИЈСКИ ЕФЕКАТ ЗАКОНА

За спровођење овог закона није потребно обезбедити средства у буџету Републике Србије.